

Producte Interior Brut (PIB) de Barcelona. Rev. 2019. 2on trimestre 2020

Impacte COVID-19: Escenaris de l'Economia de Barcelona 2020

El PIB de Barcelona es va contraure en el segon trimestre de 2020 en un -19,8% respecte l'any anterior.

Pel conjunt del 2020, l'efecte de la pandèmia pot suposar, segons els escenaris aplicats, un decreixement entre el -9,5% i el -11,4% del PIB de Barcelona. Les activitats més afectades són la construcció i les branques de comerç i hostaleria, en els dos casos amb reduccions que poden ser superiors al -15% respecte 2019.

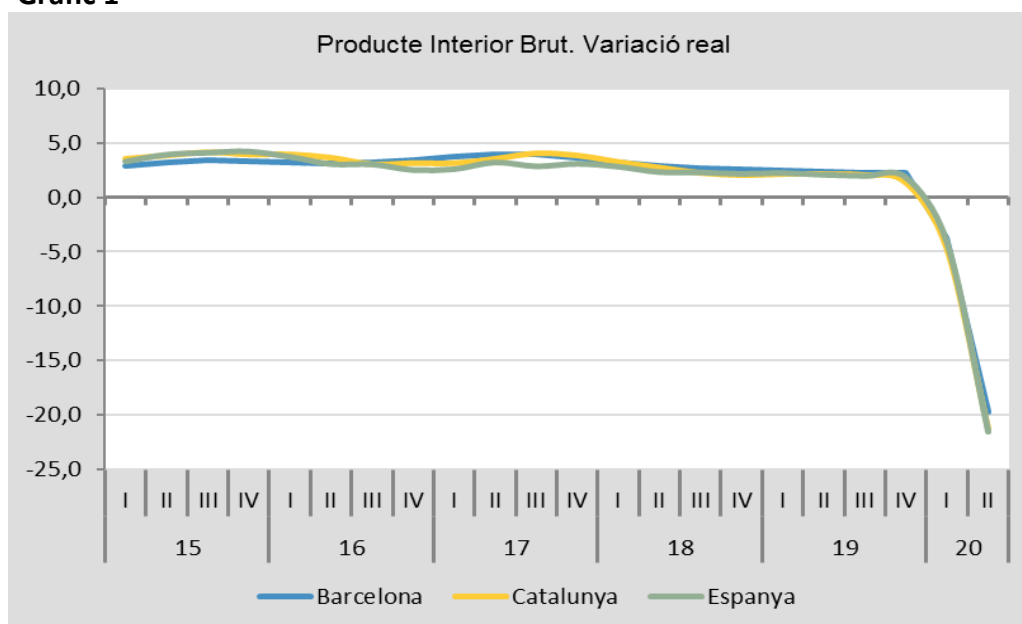
L'Oficina Municipal de Dades (OMD) està fent estimacions de PIB anual i trimestral de l'economia de Barcelona des de l'any 2015. Aquestes estimacions apliquen les metodologies recomanades per l'oficina estadística d'Europa (Eurostat) i són equivalents a les emprades per l'INE i per l'Idescat per fer les estimacions de PIB de l'economia espanyola i catalana respectivament.

Sobre la base de l'experiència de l'OMD en l'estimació del PIB de Barcelona, al llarg de 2020 es farà una sèrie d'informes de seguiment del PIB en els que s'inclouran escenaris sectorials de l'impacte del COVID-19 sobre l'economia de la ciutat en el conjunt de l'any 2020.

PIB de BARCELONA, 2on TRIMESTRE DE 2020

El PIB del municipi de Barcelona es va reduir al segon trimestre de 2020 un **-19,8%**, respecte al mateix trimestre de l'any anterior, segons càlculs de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest impacte ha estat similar al que afecta l'economia catalana (-21,3%) i espanyola (-21,5%).

Gràfic 1

Fonts: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona, Idescat i INE

L'evolució dels grans sectors mostra un impacte de la pandèmia ben diferenciat en el segon trimestre de l'any: mentre que els serveis i la indústria tenen decrements relativament similars, a l'entorn del -19%, l'efecte negatiu sobre el sector de la construcció ha estat superior (-26,1%).

El sector serveis registra una taxa del -19,2%. A la taula adjunta es pot apreciar com es desagrega aquesta davallada per subsectors del conjunt dels serveis. Els impactes van des del -6,1% de les AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals, al -27,2% de les activitats comercials, d'hostaleria i d'altres. A Catalunya i a Espanya l'evolució del sector serveis ha estat relativament similar (-20,4% i -21,3% respectivament).

Producte Interior Brut. Barcelona. Revisió 2019

Taxes interanuals en volum. Dades corregides d'efectes estacionals.

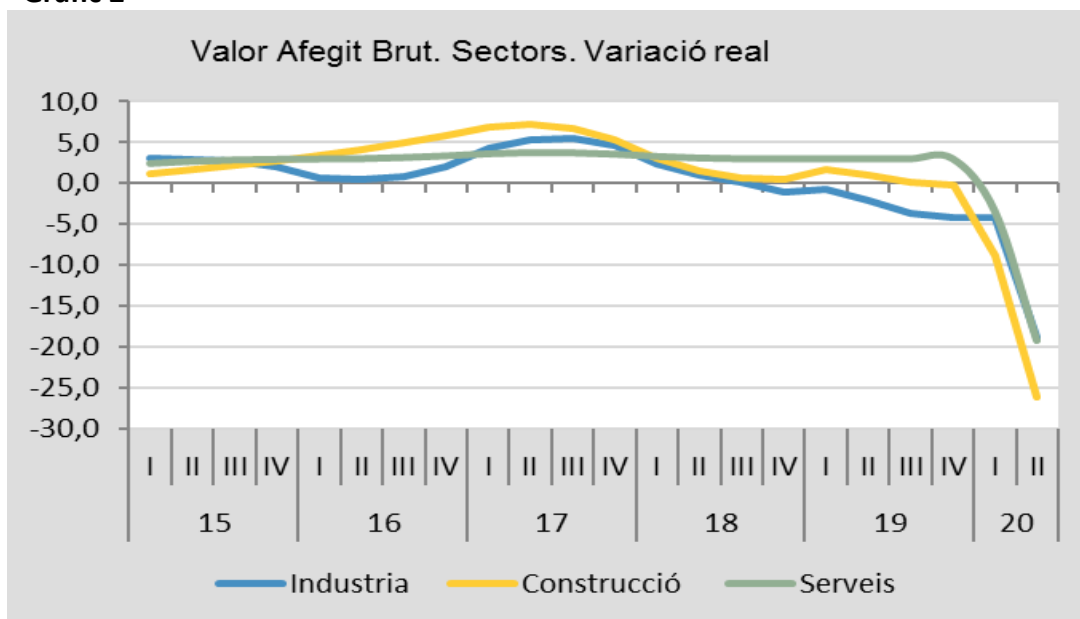
	2018	2019	2019				2020	
	A	1E	I	II	III	IV	I	II
PIB	2,7	2,3	2,5	2,3	2,2	2,2	-3,7	-19,8
Agricultura	-2,3	-3,6	-4,7	-4,0	-3,0	-2,8	-2,4	-1,9
Indústria	0,6	-2,7	-0,7	-2,1	-3,7	-4,2	-4,2	-18,8
Construcció	1,4	0,7	1,8	1,0	0,1	-0,2	-8,8	-26,1
Serveis	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	-3,4	-19,2
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	3,9	2,1	2,9	2,1	1,8	1,5	-5,2	-27,2
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	4,2	4,8	4,6	4,8	4,7	5,1	-2,4	-19,0
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	0,6	1,9	1,2	2,1	2,4	2,2	-1,8	-6,1
PIB Intertrimestral	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,6	-5,3	-16,2

A: Avanç, 1E: Primera estimació

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

L'evolució de la indústria, que ja mostrava abans de la pandèmia taxes negatives, en el segon trimestre de 2020 cau fins el -18,8%. A Catalunya i a Espanya la davallada ha estat fins i tot pitjor. La reducció de l'activitat industrial a Catalunya ha estat del -23,1% i a Espanya del -23,8%.

Gràfic 2

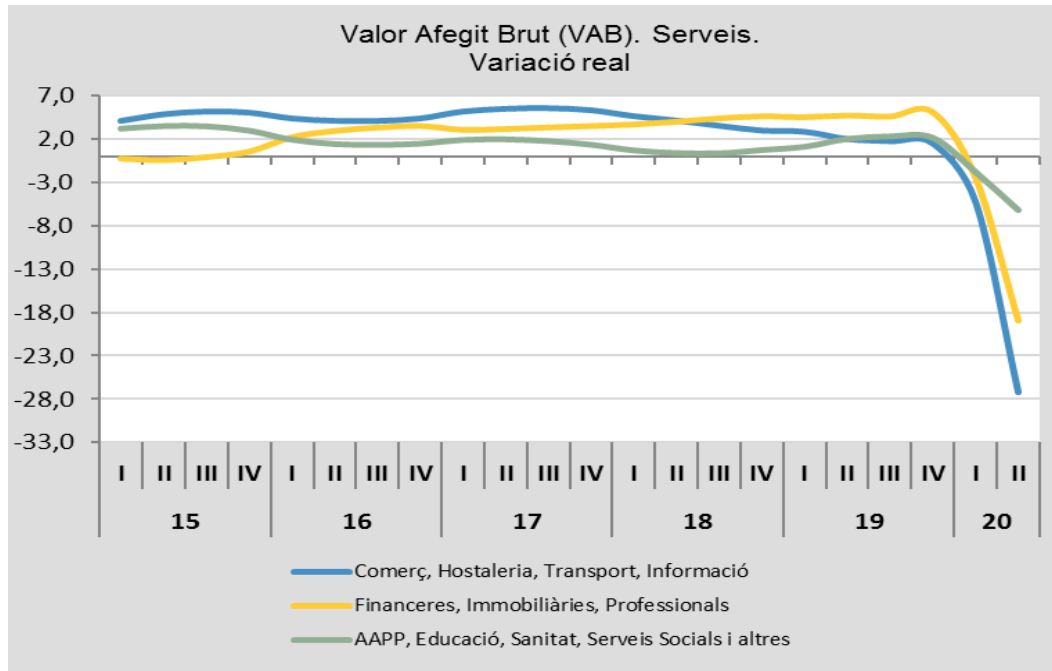
Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

El sector que ha patit més els efectes del COVID-19 a Barcelona en el segon trimestre ha estat la construcció, amb una taxa interanual del -26,1%. Segons les estimacions de l'Idescat i de l'INE, aquest ha estat també l'activitat més afectada a l'economia catalana i espanyola (amb reduccions del -25,1% i del -27,5% respectivament)

Fent una anàlisi més desagregada pel sector serveis, per subsectors, es pot apreciar que **les activitats del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació i Comunicacions té una**

taxa interanual del -27,2%. Aquest resultat és el pitjor dels registrats en el conjunt del sector serveis. En termes de branques d'activitat és més negativa la taxa del Comerç, Hostaleria i Restauració (a l'entorn del -30%) que la registrada a la branca d'Informació i Comunicacions (un -20% aproximadament).

Gràfic 3

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

El subsector de les Activitats Financeres, Immobiliàries i Professionals contrau la seva activitat en un -19%. Les tres branques que formen aquest subsector tenen resultats molt diferents.

El sector financer té un resultat molt específic, ja que la seva reducció és molt suau, de poc menys del -1%. Aquest sector, per tant, s'ha mostrat clarament inelàstic respecte l'evolució del conjunt de l'economia de la ciutat. Les activitats immobiliàries han patit més la crisi, però de forma menys intensa que altres activitats, amb una reducció aproximada del -8%. Finalment, on més es nota la crisi generada per la pandèmia és en les activitats professionals, ja que registren un important decrement, situat a l'entorn del -30%.

El subsector de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis socials i personals, com ja va passar en el primer trimestre, és el menys afectat per la pandèmia, amb una taxa del -6,1%. Les branques que s'inclouen tenen, novament, dinàmiques molt diferenciades. Mentre que les Administracions Públiques i les activitats de provisió mixta tenen una reducció suau, que no arriba al -2%, els serveis culturals, de lleure i personals registren una important davallada, del -20% aproximadament.

ESCENARIS PIB ANUAL 2020

Es presenten les previsions del PIB de Barcelona per al 2020 en base a dos escenaris, en funció de la intensitat de l'impacte de les mesures de contingència del COVID-19. Aquests escenaris tenen com a referència els del Banc d'Espanya fixats el passat 10 de setembre per a l'economia espanyola. Aquests dos escenaris queden definits de la següent forma¹:

*En concreto, los supuestos epidemiológicos que subyacen al **escenario 1** son similares a los del escenario de recuperación gradual presentado en junio, en la medida en que se contempla la aparición de nuevos brotes que, sin embargo, requerirán solamente de medidas de contención de ámbito limitado, desde el punto de vista tanto geográfico como de las ramas afectadas, por lo que causarían alteraciones adicionales relativamente limitadas de la actividad económica. En particular, se considera que las consecuencias de estas medidas de contención afectarían de forma directa a las ramas vinculadas al ocio y la hostelería (y, desde el punto de vista de la demanda, al turismo) e indirectamente al resto de las ramas productivas, a través de los efectos arrastre.*

*El **escenario 2** contempla una mayor intensidad de los nuevos brotes de la pandemia, que, sin embargo, no llegarían a precisar de la aplicación de medidas de contención tan estrictas y generalizadas como las que estuvieron en vigor antes del inicio de la desescalada, pero sí de limitaciones que, además de perjudicar con mayor intensidad a la actividad de las ramas de servicios en las que la interacción social desempeña un papel más importante, afectarían también de forma directa a otras ramas productivas. El resultado es un impacto contractivo de la crisis sanitaria sobre la producción más agudo y persistente que el contemplado en el escenario 1, no solo por los efectos de las restricciones a la actividad, sino también por el mayor lastre que, para las decisiones de gasto de familias y empresas, supone el grado de incertidumbre más elevado acerca de la evolución de la pandemia.*

Els efectes dels escenaris per Barcelona l'escenari 1 correspon a l'escenari d'impacte moderat i l'escenari 2 a l'impacte intens.

Producte Interior Brut. Barcelona. Escenaris 2020

Taxes interanuals en volum

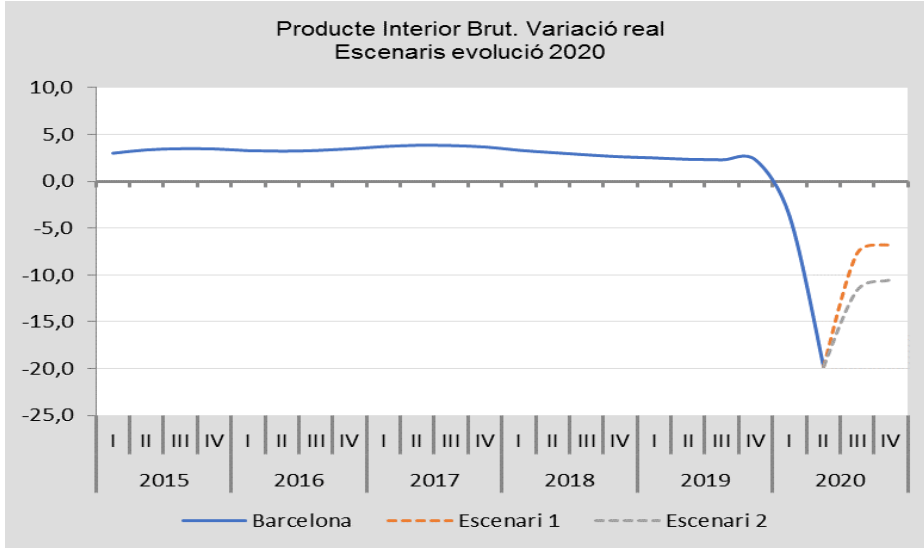
	IMPACTE MODERAT	IMPACTE INTENS
PIB	-9,5	-11,4
Indústria	-9,9	-11,7
Construcció	-15,6	-17,9
Serveis	-8,9	-10,8
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	-15,2	-16,9
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	-7,0	-9,7
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	-2,1	-3,3

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

¹ Per més informació: Banco de España: BOLETÍN ECONÓMICO 3/2020 INFORME TRIMESTRAL DE LA ECONOMÍA ESPAÑOLA. Escenarios macroeconómicos.

Des d'un punt de vista temporal, trimestre a trimestre, es contempla una recuperació tal com la que es pot apreciar al gràfic 4, una dinàmica que s'ha conegut com de V asimètrica.

Gràfic 4

NOTA METODOLÒGICA: PIB TRIMESTRAL

La Comptabilitat Trimestral és una estadística de síntesi, de caràcter conjuntural, que proporciona amb poc retard una descripció coherent de l'evolució del Producte Interior Brut (PIB) d'una economia. Tal com afirma el manual sobre Comptabilitat Trimestral d'Eurostat, a més de ser la millor aproximació al cicle econòmic, és també la base sobre la qual es poden tenir avenços de l'evolució estructural (anual) de l'economia.

Metodològicament la Comptabilitat Trimestral és el resultat d'uns inputs i uns mètodes. Els inputs són els Comptes Anuals i un conjunt d'indicadors d'alta freqüència (trimestrals o mensuals) que fan possible la trimestralització de les sèries anuals.

El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona ha fonamentat la Comptabilitat Trimestral del PIB de Barcelona en les sèries de PIB anual que han estat desenvolupades pel mateix Departament d'Anàlisi.

Sobre aquesta base el procediment d'estimació del PIB trimestral té els següents punts:

- **La informació anual ha estat trimestralitzada amb el sistema de desagregació temporal recomanat per Eurostat: el mètode Chow-Lin.** Es treballa amb les sèries de taxes de variació en volum.
- **Les estimacions pels trimestres de l'any en curs s'obtenen amb models dinàmics per a cada branca d'activitat,** que fan servir les dades d'afiliació a la Seguretat Social de Barcelona, i les dades homòlogues del VAB de cada sector i del PIB de l'estadística trimestral catalana (per grans sectors) o espanyola (per a les branques de serveis que no estan disponibles a l'estadística catalana).
- Una vegada s'obtenen els resultats dels models es fa una anàlisi d'estacionalitat i, en cas de detectar aquesta component en les sèries generades, s'obté el senyal desestacionalitzat. **La desestacionalització s'obté amb el programa TRAMO,** que és el recomanat per Eurostat i que fan servir tant INE com Idescat.
- Finalment, es porta a terme una **conciliació de les estimacions globals del sector serveis i de les obtingudes a cada branca d'activitat.** El PIB general s'obté com a suma dels grans sectors més impostos. Les estimacions de les branques dels serveis s'han fet desagregades a set branques (desagregació equivalent a la publicada per l'INE a la seva Comptabilitat Trimestral). Posteriorment els resultats han estat agregats als tres subsectors presentat a l'informe. Aquest procediment permet enriquir l'anàlisi més desagregada de l'evolució de cada un dels tres subsectors considerats.

NOTA METODOLÒGICA: ESCENARIS PIB ANUAL

L'elaboració d'escenaris de l'impacte de la pandèmia COVID-19 sobre el PIB és una exercici subjecte a una gran incertesa, que només anirà disminuint a mesura que es disposi de més dades en els propers mesos.

Per aquest motiu, l'estratègia del Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades per elaborar escenaris de l'impacte de la pandèmia sobre el PIB de Barcelona ha consistit en **connectar els escenaris de PIB 2020 amb l'estimació del PIB trimestral**. D'aquesta forma, a mesura que avanci l'any, la pròpia estimació trimestral del PIB serà la base més fiable per actualitzar els escenaris pel conjunt de l'any.

L'elaboració dels escenaris d'impacte de la pandèmia COVID-19 sobre el PIB 2020 de Barcelona té els següents punts:

- Es seleccionen uns escenaris d'impacte de la COVID-19 com a referència. En concret s'apliquen **els escenaris fets pel Banc d'Espanya per a l'economia espanyola**. Aquests escenaris aporten una dada anual d'evolució real del PIB per a cada un dels dos escenaris definits (Vegeu Annex).
- **Es trimestralitza mitjançant el mètode Chow-Lin cada un dels escenaris del Banc d'Espanya**, de forma que s'obté una sèrie de PIB trimestral de l'economia espanyola publicada per l'INE fins el primer trimestre de 2020 completada fins el final de 2020 gràcies a la trimestralització.
- Es procedeix a sectoritzar l'anterior sèrie trimestral de PIB, aplicant un **sistema de diferencials entre el conjunt de l'evolució del PIB i el VAB de cada sector en termes de punts percentuals**. Aquests diferencials s'obtenen de les darreres dades disponibles del PIB trimestral de referència. Per tant, al llarg de l'any s'aplicaran els diferencials publicats per l'INE.
- **Les prediccions pels trimestres mancants de l'any 2020 s'obtenen amb models predictius de regressió per a cada branca d'activitat de Barcelona**. En aquests models la variable explicativa clau és l'evolució de l'economia de referència.
- De la mateixa forma que al càlcul del PIB trimestral **es porta a terme un procés de conciliació entre els pronòstics globals pels serveis, per a cada escenari, i els resultats de les set branques emprades en els models**. El PIB s'obté de la suma dels grans sectors més impostos.
- Finalment **s'agreguen els trimestres i les branques en subsectors per publicar els escenaris en termes anuals i per als tres subsectors dels serveis**. S'exclou el sector agrari, per la seva singularitat a l'economia de Barcelona, sent el seu resultat només operatiu als efectes d'obtenir per suma el conjunt del PIB.

ANNEX: PREVISIONS PER A L'ECONOMIA ESPANYOLA I CATALANA

			2020	2021	Font	Data		
CATALUNYA	PIB	E1	-7,6%	6,5%	Generalitat	abr-20		
		E2	-8,8%	5,1%				
	Llocs treball*	E1	-6,6%	3,8%				
		E2	-7,6%	2,9%				
	*En termes equivalent a temps complet							
	PIB		-8,2%	6,0%			BBVA	maig-20
	PIB	E1	-7,3%	5,0%			Cambra	maig-20
		E2	-10,1%	5,3%				
		E1	-10,3%	6,4%				
		E2	-13,1%	8,1%				
					jul-20			

			2020	2021	Font	Data	
ESPANYA	PIB		-9,2%	6,8%	Gobierno	abr-20	
	Ocupació*		-9,7%	5,7%			
	*En hores treballades						
	PIB		-7,0%	5,4%	Funcas	abr-20	
	Ocupació*		-5,4%	2,4%		maig-20	
	*Con nac. P.t.e.t.c						
	PIB		-8,4%	6,0%		jul-20	
	PIB		-9,8%	7,8%		sep-20	
	PIB		-13,0%	7,9%			
	PIB		-8,0%	5,7%	BBVA	maig-20	
			-11,5%	7,0%		jul-20	
	PIB		-7,2%	6,9%	LaCaixa	maig-20	
	Ocupació		-5,1%	5,1%		juliol-20	
	PIB		-14,0%	10,5%			
	PIB		-9,4%	7,0%	Comissió Europea	may-20	
			-10,9%	7,1%		jun-20	
	PIB		-8,0%	4,3%	FMI	abr-20	
			-12,8%	6,3%		juny-20	
	PIB	E1	-6,6%		Banco de España	abr-20	
		E2	-8,7%				
	E3	-13,6%					
PIB	E1	-6,8%	5,5%				
	E2	-9,5%	6,1%				
	E3	-12,4%	8,5%				
PIB	E1	-9,0%	7,7%				jun-20
	E2	-11,6%	9,1%				
	E3	-15,1%	6,9%				
PIB	E1	-10,5%	7,3%				sep-20
	E2	-12,6%	4,1%				
PIB	E1	-14,4%	5,0%	OCDE	jun-20		
	E2	-11,1%	7,5%				